

„Fögur framtíð í Fljótsdal“. Skilaboð samfélagsþings

Fljótsdalur býr yfir margvíslegum auðlindum og ef byggt er annars vegar á grunni fortíðar og hefðar og hins vegar á styrkleikum og tækifærum á öllum sviðum, verður „fögur framtíð í Fljótsdal“.

Þetta kom fram á samfélagsþingi sem haldið var í Fljótsdal, helgina 13. – 14. apríl. Þingið var haldið af Fljótsdalshreppi og var hluti af samfélagsverkefni, sem hófst í ágúst á síðasta ári. Skilaboð þingsins verða nýtt til að skilgreina valkosti sveitarfélagsins, við stefnumörkun í margvíslegum málum, s.s. varðandi skipulagsmál, atvinnumál, þjónustu og eflingu samfélagsins. Þingið var haldið í Snæfellsstofu og stóð í tvo daga. Það var ætlað Fljótsdælingum, búsettum og brottfluttum, ásamt þeim sem hafa tengsl og rætur í dalinn, eiga þar hús eða jarðir eða starfa hjá fyrirtækjum og stofnunum í Fljótsdal. Það gekk eftir, allir þessir hópar áttu fulltrúa á þinginu og fór þátttaka fram úr björtustu vonum, því hátt í 50 manns mættu.

Fyrirkomulag þingsins byggði á alþjóðlegu fundaformi sem kallast Open Space, eða Opið rými. Þingið hófst á því að þeir þátttakendur sem það vildu, gátu stungið upp á málefnum til umræðu, sem síðan voru rædd í minni hópum. Þannig var rætt um 20 ólík mál, sem vörðuðu samfélag, atvinnulíf og umhverfi. Í lok þings var þessum málefnum síðan forgangsraðað. Þar skoraði langhæst málaflökkur sem kallaður var „búskapur, matvælavinnsla og kolefnisbinding“. Þar var allt undir, búskapur og landnýting tengd hestum, kindum, skógi, ferðaþjónustu, grænmeti, kornrækt, hreindýrum, villtum jurtum, fuglum, fiskum og orku. Kallað var eftir sameiginlegri aðstöðu til úrvinnslu matvæla og átaki í markaðssetningu og sölu. Þá var rætt um tækifæri og einnig ógnanir sem geta falist í loftslagsbreytingum.

Þátttakendur á þinginu töldu viðburði og félagslíf vera næst mikilvægasta málefnið til eflingar byggðar og samfélags í Fljótsdalshreppi. Þar kom fram mikill áhugi á að gera meira úr mörgum þeirra viðburða sem þegar eru til staðar, en þó að varast að búa aðeins til viðburði fyrir gesti, heldur leggja áherslu á að heimamenn skemmti sér saman. Meðal annars var stungið upp á að búa til handverkshóp.

Rætt var um möguleika tengda virkjunum, bæði heimavirkjunum og orkuauðlindum í stærra samhengi og kallað eftir stefnumótun af hálfu sveitarfélagsins. Þá var lögð áhersla á sýnileika og markaðssetningu Fljótsdals. Af öðrum málum sem þátttakendur töldu mikilvæg, má nefna atvinnu- og verðmætasköpun, náttúruvernd og sjálfbærni, merkingu gönguleiða, bættu aðstöðu við Hengifoss og á fleiri áfangastöðum og hvað mætti gera betur varðandi Vatnajökulspjóðgarð og þann hluta hálendisins sem tilheyrir sveitarfélaginu. Á þinginu fór fram vönduð greining á styrkleikum, veikleikum, ógnunum og tækifærum Fljótsdals og var einnig skoðað hvaða innviðir og þjónusta þyrftu að vera til staðar til að laða að nýja íbúa. Þar var t.d. rætt um húsnæðismál, leik- og grunnskóla, íþróttaaðstöðu, almenningsvæði og öldrunarheimili og varpað fram hugmynd um uppbyggingu byggðakjarna á aðlaðandi stað. Einnig þarf, að mati þátttakenda, að huga að samgöngum, gsm sambandi, útsendingarskilyrðum sjónvarps, sorpmálum og gámasvæði. Þá kom fram að bygging iðnaðarhúsnæðis gæti skapað ýmis tækifæri og bent var á leiðir til að bæta aðstöðu á tjaldsvæði.

Hægt væri að gera enn meira úr fræðastarfi og rannsóknunum í tengslum við stofnanir og fyrirtæki sem þegar eru starfandi í Fljótsdal og voru víðraðar ýmsar hugmyndir um verkefni og samstarf. Loks var rætt um mannauð og tengsl, s.s. erlend samskipti, tengingu við brottflutta og móttöku nýrra íbúa. Rætt var um kosti og galla sameiningar við önnur sveitarfélög og fólk meðvitað um að ekki sé spurning um hvort, heldur hvenær komi til sameiningar, vegna stefnumörkunar ríkisvalds og talið nauðsynlegt að hreppsnefnd greini mögulegar sviðsmyndir og móti stefnu. Einnig var ýmsum hugleikið hvernig sveitarfélagið gæti stutt við nýsköpun og m.a. nefndir þeir möguleikar að koma á fót stöðugildi við sveitarfélagið og/eða að stofna sprotasjóð.

Umsjón samfélagsþings var í höndum Sigurborgar Kr. Hannesdóttur hjá ILDI, sem nú mun vinna samantekt um skilaboð þingsins, sem síðan fer til frekari úrvinnslu og eftirfylgni hjá samfélagsnefnd og sveitarstjórn.

Á þinginu létu margir ungir Fljótsdælingar að sér kveða og ljóst að hjarta Fljótsdælinga slær fyrir dalinn, jafnvel þeirra sem hleypt hafa heimdraganum. Með þennan kraft fólksins, auðlindir og sterka stöðu sveitarfélagsins, ættu markmið samfélagsverkefnis að nást, enda var því í lok þings gefið nafnið „Fögur framtíð í Fljótsdal“.